

KURYER LITEWSKI

Za Najwyższym Dzwoleniem
IMPERATORA JMCY CAŁEY ROSSYI.

W WILNIE V. S. 19. MARCA 1802. ROKU WE SRZODE

z Petersburga V. S. 7. Marca.

Perekopskiego batalionu garnizonowego Podpółkownik Ładyżeński przejdzie do Apszeron-
skiego regimentu muszkietyerów. Od armii Ge-
nerał Major Bibikow naznaczony Szefem Półta-
wskiego regimentu muszkietyerów. Od armii Ge-
nerał Lieutenant Arbeniew będzie Szefem 18.
półku strzelców. 12. półku strzelców Podpół-
kownik Soboniew został Komendantem. Zmar-
ły Szef 18. półku strzelców Generał Major Wo-
ieykow, i Starodubowskiego półku dragonii Poł-
kownik Schreitenfeld wynazują się z rang li-
sty. Generał kawalerii Ohreshkow umieszczony
w armii. Od armii Generał Major Barkow na-
znaczony Szefem Włodzimirskiego półku drago-
nii. Szef Taganrogskiego półku dragonii Gene-
rał Lieutenant Szepielew będzie Inspektorem ka-
waleryi w Kaukazkiej inspekcji; Generał Major
Korf komendantem w Selenginsku, i Szefem re-
gimentu garnizonowego. Generał Lieutenant Boh-
danow 3. uwalnia się od służby. Dyrektor stad-
końskich i Koniuszy Aktualny Stanu Konsyliarz
Chitrow zasiadać będzie w konney expedycji.

z Wiednia 17. Marca.

Bunt nie ustają w Państwie Ottomańskim;
lud w iedney Prowincyi do posłuszeństwa skło-
niony, w drugiej powstać. Na czele rokoszu
Bosniaków stanawszy ieden dowódzca chce cią-
gnąć ku Adrianopolowi, mieniać się pokrzyw-
dzonym, ponieważ z Beglerbeja Baszą tylko zo-
stał; głośno więc oświadczył, że za szkodę ma
szukać nadgrody; Porta gdy skuteczniejszych
środków użyć nie może dla nierządu domowe-
go, i zład wynikły sił słabości, podobno za-
dosc uczyni chędom buntownika dając mu pie-
niądze, aby się uspokoił. W niepewności jed-
nak czyli ofiarę przyjąć zechce, rozkazano zna-
czne woyska do Adrianopoli zgromadzić, An-
glicy dotąd nie zdieli embargo z okrętów ku-
pieckich w Egipcie. Skutek to jest nieporozu-
mienia się i niezgody trwającej między kom-
mandantowi Turceckimi i W. Brytańni co ie-
dnak bynajmniej nie przeszkadza ustanowieniu
nowego rządu w odzyskanych krajach, tak dale-
ce, iż Bejów Mammeluków panowanie nad brze-
gami Nilu za zgazzone mieć trzeba. W Corfou
i całej RPtey 7. wysp zprzymierzonych, nowe
od przeszłych większe zamieszkania powstają. —
U nas jest pogłoska, że Minister Stanu Collo-
wrath prosi o dymisyję dla wieku podeszłego;
zastąpi miejsce Graf Łański. — Od Króla E-
trusków ma posłować u dworu naszego Xiążę
Corsini. — Do Presburga przysłany od Arcy
Xiążęcia Palatina Graf Nadasy, zaczął czynić
przygotowania na przyjęcie Deputatów Seymo-
wych. — Nie Generał Grune, lecz Graf Mailath —
Szeckely Guwernerem został Arcy Xiążęcia Tro-
nu następcy; Grune tylko jest nauczycielem
sztuki wojenney, X. Hochstaetter innych umie-
jętności i religii, w Main zaczął pełnić obowią-
zek — 4. regiment artylleryi rozwiązany; lud
oddany do innych korpusów. — Słychać iż Ar-
cy Xiążę Karol odprawiający podróż do Merg-
entheim swojej dzierżawy w Cyркуle Frankof-
skim, iako W. Mistrz Zakonu Krzyżackiego,
z tamtąd uda się do Paryża; i przez Włochy do
nas powróci. Druga jest pogłoska, że w Kró-

lestwie Węgierskiem na Seymie propozycja bę-
dzie podana, aby odtąd zakazane zostały mał-
żeńskie związki między Katolikami a Dysyden-
tami.

z Londynu 9. Marca.

Reprezentant Elliot przed kilku dniami sil-
nie powstał na Ministrów w Izbie niższej. Ro-
zumiem, iego są słowa, iż Ministrowie podpisu-
jąc warunki przedugodne zblądzi; nayspóźniej-
sze przypadki mnie przekonywaia o tey praw-
dzie. Lękać się trzeba, żeby słońce W. Brytań-
nii nie zapadło nawieki, a dzień ugody nie stał
się epoką nieszczęścia narodu. Parlament osą-
dził inaczej; traktat pochwalil; lecz obowiąz-
kiem jest reprezentanta cnotliwego, radzić do-
brze krajowi; a potwierdzenie zawartej ugody
nie odbiera mocy nikomu zganienia postępów
rządowych, ieśliby w układach politycznych po-
strzeżł odmiany szkodliwe. Taką jest scena we
Włoszech zdarzona. Mielismy nadzieję, że Fran-
cya skromnie praw swoich, iakie zwycięstwo
iey dało, używać zechce nad Cisalpinami, a no-
wą RPtę, według brzmienia traktatu Lunewil-
skiego; zostawi niepodległą, ażeby tu był prze-
dział Francuzkich dzierżaw od Austrjackich i
Włoskich. Ambicya granic nie zna. Pierwszy
Konsul w Lyonie stanawszy, nie ostrzegając in-
nych mocarstw, oświadcza, iż w RPtey z 6. na-
rodów złożoney niema żadnego człowieka, któ-
ryby posiadał przymioty do sprawowania rzą-
du potrzebne; sam przeto ciężar cały przyjął
musi na siebie. Z portów, Francuzkich, Hisz-
pańskich i Batawskich wychodzą liczne floty,
z woyskiem lądowem, które nad miarę pomno-
żono; cel wyprawy ukryto przed nami podobno.
Nie tu koniec; zagroził Konsul osadom Angiel-
skim w Ameryce; Włochy przyłączył rzeczy-
wiście do Francyi; nabył jeszcze Elbę. Traktat
Lunewilski wyspę oddał Toskanii. Co większa
Francuzi u Hiszpanów biorą Luizianę, kraj ob-
szerny na brzegami Mississipi, z kąd łatwa
droga do Canady. Przebóg! czas jest czy o-
tworzyć na wzrastającą tym sposobem potęgę
narodu ościennego; ieżeli o tём nie wiedzieli
Ministrowie, nie dopełnili obowiązku; lecz ie-
śli wiedząc miłozą, bliska dla nas zguba. Za cóż
z Francją traktowali, gdzie z iey zprzymie-
rzeniami umawiać się należało; pozwolili tak wie-
le wojennych okrętów posyłać gdy w ostatniey
potrzebie mogliśmy sami dostarczyć nieprzyja-
cielowi przewozowe?

To rzekłszy Elliot i cała z nim Oppozy-
cya przychyliła się do chęci Ministrów, którzy
prosil, ażeby na dwa jeszcze miesiące żość ob-
myślić dla 200. t. ludu zbroynego i więcej, woysk
regularnych, milicyi, półków zagranicznych, co
wyniesie million 300. t. F.S. woyska regularne
Anglii samey składają się teraz z 61. t. licząc
7. t. inwalidów. Lecz chociaż Lord Hawkesbu-
ry zapewnił Izbę, że negocyacye w Amiens dłu-
gie nie są znakiem bliskiego ich zerwania; bie-
gaia w kraju pogłoski przeciw pokojowi nie-
dawno przywróconemu. Rząd sam utwierdził
one, wyciając nagle i niespodziewane poskazy.
W Portsmouth Admiralicya zaleciła uzbroić
wszystkie okręta liniowe; wszystkim fregatom
kazano mieć się do żeglugi. Oprócz flott bar-

dzo licznych na morzu i szrodziemnym, w Indyi wschodniej i zachodniej, ogromną potęgę mieć wkrótce będziemy na morzach Europejskich. Admiral Cornwallis krążyć będzie z 30. okrętami w kanale, Dikson z drugą eskadrą na brzegach Batawskich, co wszystko z nadzwyczajnym pśpiechem uskutecznić kazano; już nawet wiele okrętów liniowych wyszło pod żagle, inne wynidą za dwa nąydaley tygodnie. Co było rzadowi powodem do takiej gotowości, czas nam odkryć. To pewna, iż między wojną i pokojem dziś iestestmy; wątpliwosć będzie nie długa. Lord Cornwallis często gońców z Amiens przysyla. Ministrowie nie chcąc ażeby opozycya cokolwiek sprawiedliwie mogła im zarzucić kazali Posłowi prosić o wyraźną i ostateczną odpowiedź u Francuzów. Ich zdaniem wojenne przygotowania trwożyć nie mają nikogo; nie podobno, powiedział w Parlamencie Hawkesbury, wszystkie okolicznosci teraz obiawiać światu; kto chce pokoju, do wojny gotowym być powinien. Rząd Angielski i naród pragnie ugody; rozumieć trzeba że Konsul nie odrzuci warunków sprawiedliwych. Przydać niektórzy że Margrabia Cornwallis ma opuścić Amiens w dniach 9, jeżeli spodziewane odpowiedzi nie odbierze.

Trudno dać wiarę powieści drugiej. Przez lat wiele Hiszpani morze zamknięte mając, nie zprawdzali do siebie Amerykańskich dochodów; skarb mnożył w kraju pieniądze papierowe; leży dziś w Peru, Mexiku, Hawanie sto kilka dziesiąt mill. piastrow. Zaraz po podpisaniu warunków przedugodnych Dwór Madrycki rozkazał skarby one przenieść do Europy; wkrótce spodziewana iest w Cadix flotta z 60. lub 70. mill. gotowizny. Na tey przeięcie ma być przeznaczoną flotta z Torbay wysłana. Rząd nasz chce mieć w ręku zakład spokoynosci narodów; lecz tym sposobem złamałoby się prawo, zabraniające rozboju bez wypowiedzenia wojny; lepiej więc zostawić czasowi odkrycie tajemnicy. — Z Indyi wschodniej wiadomość przyszła, że sławny Zeman Szach został otruty podczas wielkiej biesiady. Wojna z Polygarami nie dokonczona, szczeguly oney nie ogłoszone; cokolwiek mówilo się o zwycięztwach i klęskach strony jednej i drugiej, objaśnienia potrzebuje. Wódz nieprzyjacielski Madao rabuje i niszczy Prowincya Carnatic; z Madras przeciwko niemu wojska ruszyły. — Okręt z Jamajki d. 17. Stycznia wysłany, nie nam nie przyniósł nowego; o flotcie i woysku Generala Leclerc, czyli już wylądowało w S. Domingo, równa zawsze niepewność; toż samo rozumieć trzeba o spisku Murzyńskim na Generala Toussaint i spaleniu jego. — Papier nasze spadły dwoma procentami. Dyrektorowie bankowi szczerliwie ztalezli fałszerzów biletowych; mieszkanie ich niedaleko miasta Birmingham; znaczne summy w cyrkulacyą puscili; nie małą przy nich znalezione. — Józef Bonaparte przez posła naszego w Amiens pytany, co rozumieć trzeba o summach przez dom Austriacki pożyczonych u Anglików, za które Niderland miał odpowiadać oświadczył, iż według Lunewilskiej ugody dług ma należeć do skarbū Cesarskiego. — Cały naród pragnie jak nąyrychlej wynisć z tey w której dziś iest niepewności. Wojska liczne, jak posród wojny utrzymywać nam trzeba; floty rozbiorć nie możemy; widząc nieprzyjaciół do boju gotowych; zawieszona czynności handlowe; prawdę w Parlamencie powiedziano, że sami tylko Anglicy owoców pokoju przywróconego Europie całej kosztować nie zaczęli.

Zmarły Xiąże Bedford znaczne summy przed śmiercią darował przyjacielom; Foxowi 5. t. FS. innym 38. t. Narodził się t. 1765; matką jego była siostra sławnego w dziejach naszych Admirała Keppel; bezdzietny; tytuły i majątek zostawił bratu Lordowi Rusel; serce nąymilszemu z przyjaciół Lordowi Lauderdale. — W dzisiejszych okolicznosciach nie byłoby rzeczą nąymniej dziwną; nie odsyłać Francuzom wojennych branców; odsyłamy jednakże według umowy; 3. t. ludu czeka na statki w Plymouth, które ich zawieść mają do Oyczyzny. — Okrę-

ta na morze już wysłane są: Mars od 74, Impetueux od 84, Courageux od 74, Achilles od 74, Barfleur od 98, London od 98, Namur od 98, Ramillies od 74, Excellent od 74, Belierophon od 74, Robust od 74, Audacious od 74, Magnificent od 74, Edgar od 74. Ostatnie w 24. godzinach, z prędkością do wiary trudną; opatrzone i z portu wysłano. Lord Brome odebrał od Oyca list z Amiens, w którym donosi Margrabia Cornwallis, iż nadspodzianie przedzy może powrócić do Londynu. — Do wiadomości Wschodnio-Indyjskich przydać należy, że większa część mieszkanców Prowincyi Carnatic Oyczyznę opuszcza dla boiaźni pustolazych wlasztko nieprzyjaciół. Madao wojska prowadzi bardzo liczne; pomnożyli onych liczbę niektórzy Wodzowie armii przedtym Tipu Saib. Jedną z twierdz naszych, Cheylapetole szturmem dobyto. — Zaczęła w Londynie biegać pogłoska, której nikt nie wierzył, że flotta Brestńska do Indyi wschodniej zeglunie; dziś odbieramy wiadomość o przybyciu Generala Leclerc do S. Domingo d. 21. Stycznia; wiele okrętów straciło malży w żegludze. Potwierdza się wiadomość, że przykład Francuzkich Murzynów skutki szkodliwe czynić zaczyna po innych wyspach. Zapobiegając rozruchom większym, rząd nasz kilka regimentów do Jamajki, Barbady, S. Cristophe, Antigoa, Grenady i innych wysp przedsiewziął wysłać. — Zaden regiment powracający z Egiptu, tak wspaniale przyjęty nie był, jak 26. w Portsmouth. Gdy się zbliżał do brzegów, znalazł wlasztkie ludem okryte niezliczonem; rozlegały się na powietrzu radośne okrzyki; głośno każdy wychwalał męstwo i stateczność żołnierza na tey wyprawie chwalebney dla narodu; naostatek wlasztkie okręta w porcie 21. razy ognia dały, flagę Unii wywiesiły.

Mielismy nadzieję, że podczas pokoju drożyzna ustanie; dotąd jednak chleb w cenie jest bardzo wysoki; przypisuje to lud chciwości kupców, których nazywa konspiratorami zbożowemi. Toż samo rozumieć trzeba o inney żywności; funt podlejszego mięsa wołowego w Smithfield kosztował niedawno 4. szylingi, lepszego 6, cielęciny i baraniny 5, stołiny od 5. do 7. Zprawdzamy teraz mięsiwa solbnege wiele z polnochnych krajów; dobre jest i tanie; potrzebuja go nąywięcej miasta rękodzielnymi kwintacę, Manchester, Birmingham, i inne. Niedostatek zboża sprawił, że piwo nadzwyczaj cenne robić zaczęto; co lud wldząc rzucił się do wódki, której konsumpcya niezmiernie się powiększyła. — Z Canady r. 1798. wyprowadziliśmy 105. t. skur bobrowych, 2000. niedźwiedzi, 1500. lisów.

z Paryża 9. Marca.

Pierwszy Konsul na zawczorayszey paradzie rozdawał nagrody rycerskie żołnierzom 32. i 61. półbrygady, którzy się dystyngwowali na wschodzie w rozmaitych zdarzeniach, jakie były oblężenie Akry, bitwa pod Abukir etto. Rząd zamysla wystawić na Sekwanie most tryumfalny zwany; między domem inwalidów i polami Elizeyskimi; nąycelniejszy jego ozdoba być miał 4. konie Greckiey roboty, z Weneccy żprprowadzone. — Artysta Beyer czynił publiczne doświadczenia w szkole głuchych i niemych od urodzenia; jesliby niepodobno było dobrać, aby cokolwiek słyszeli. Jakoż wydając smyczkiem po szkole rozmaitego kształtu ciągnionym wieloraki dzwinki, sprawił, iż jednym więcej, mniej drugim uczyć się dały; znalazły się takie dzieci, które nie zgola nie słyszały; powtórzone doświadczenia jego mogą być użyteczne cierpiącey ludzkości. — Przez Gibraltar i Malagę wiadomość przyszła, że Cesarz Marokański uzbroić kazał w portach swoich trzy fregaty na łapanie Szwedzkich okrętów; o czem ostrzeżony Dwór Stockholmski wstrzymał wyślanie zwyčajnych podarunków, które miały być oddane pomienionemu Monarze. W drugiej stronie Bey Tripolitański zakupił w Smirnie niedawno kilka wielkich okrętów które ma

ia być użyte na rozboj przeciw Szwedom i Amerykanom. — Czekamy niecierpliwie urzędowego potwierdzenia dawniejszej wiadomości o wyładowaniu wojsk naszych w S. Domingo; tym czasem rząd wysyła coraz więcej okrętów i żołnierzy do Indyi zachodniej; przed kilku dniami z portu Breteńskiego wyszedł pod żaglę Tourville od 74. armat, na którym Generał Desbureaux popłynął. — Departamenty RPtey oczyszczają się z łotrów i zbójców za pomocą milicyi; ta niedawno w Chatillon zchwyciła jednego z przedniejszych dowódców, który pod rządem jeszcze dawniejszym na szubienicę skazany, w rewolucyjnym zamieszaniu bezkarności znalazł, przybrał imię *Artois*, i wiele zbrodni popełnił.

Posel nadszedł do Petersburga przeznaczony Generał Hedouville przez Berlin przejeżdżając miał audyencyą u Króla Jmci Pruskiego. — Wodienne Ministerium podzielone będzie na dwie części; w jednym Departamencie Berthier, w drugim Dejean ma zasiadać; do pierwszego należeć będą osoby wojskowe, awanse, plany; do drugiego arsenały, magazyny etc. Podczas ostatniej audyencyi posel Szwedzki prezentował Konsulowi Półkownika Tawast; Angielski Generała Hompesch, Półkowników Graham, Ramsay, P.P. Crawford, Talbot, Duński Szambelana Anker; Pruski Półkownika Fagel, i Adjutanta Feld Marszałka Moellendorfa, Krusemark; Grafa Markowa Xiążęcia Trubeckiego Barona Pfirtd; Batawski kilku ziomków swoich; tegoż czasu prezentował się Beurnonville z Berlina przybyły. Tegoż dnia na paradzie między 5. tysięcznym wojskiem które napelniało dziedziniec pałacu Thuilleries, widzieliśmy nieco Mameluków; 150. ma być wcielonych do gwardyi Konsulowskiej. — Między wątpliwie wiadomości położyc trzeba; iż Dwór Hiszpański w Amiens domaga się koniecznie zburzenia twierdz Gibraltarskich, a Francya wolności założenia domów handlowych na morzu czarnem i w Alexandryi. — Lucian Budaparcie ma wkrótce powrócić do Ministerium wewnętrznych interesów; które oddał następcy Chaptal, wyjeżdżając na poselstwo do Madrytu. — Jak wielkie u nas odmiany w podatkach nastąpiły, pokazuje przykład Departamentu Aisne; przed rewolucyą płacili do skarbu mieśkańców więcej 8. mill. liwr; teraz płacą 6. mill. 546. t. zostaje zysku million 490. t. liwr. — Pierwszy Konsul zalecił Institutum narodowemu zrobić obraz ogólny, stanu oświecenia i nauk w narodzie Francuzkim od r. 1789. do r. 10. RPtey; obiad podobne rapporta co lat 5. institutum podawać ma radzie Stanu; przekładając potrzebę pomocy rządowej na rozkrzewienie lub wydokonalenie kunsztów, nauk, wynalazków nowych; które z nich najlepiej przystosować można do użytku powszechnego.

z Berné 4. Marca.

Napisał Szwajcarom Konstytucyą Senat; dzieli się na 7. tytułów; treść ich kładniemy.

1. *Podział RPtey.* Szwajcary składają naród jeden. Każdy obywatel może gdzieby się podobalo osiadać; używać praw cywilnych i politycznych, jak inni obywatele tegoż Cantonu. Berné stolicą będzie RPtey, która się dzieli na Cantonów 26. Jeżeli jakie kraje w późniejszym czasie będą przyłączone do RPtey Sejm zrobi potrzebné rozrządzenie względem podziału onych na Cantony i powiaty.

2. *Religia interesu Duchowne.* Religia Chrześcijańska, w obrządku Katolickim, i reformowanym, jest religią ludu i rządu Szwajcarskiego, i pod szczególną prawa opieką ma zostawać. Nie zabrania się jednak sprawowanie innych obrządków. Senat rozsądzać będzie spory zachodzące między dwoma panującymi obrządkami. Konstytucya zatęczy całość funduszów Kościelnych, i szpitalów. Rząd centralny zniósłszy się z wyższą zwierzchnością duchowną mocen jest czynić odmiany potrzebne w zgromadzeniach zakonnych.

3. *Władza rządu centralnego i Cantonowego.* Rząd centralny utrzymuje związek polityczny z Mocarstwami postronnemi siłę zbroijną, milicyą, policyą ogólną, najwyższy dozór nad sądami cywilnymi i kryminalnemi; do niego należy rozkład podatków, przeznaczenie sum na różne potrzeby publiczne zebranych; Administracya dóbr narodowych, sol; pocztą, miny; monety; handel, dozór instrukcyi publiczney; założenie Uniwersytetu narodowego. Do władzy Cantonowej należy wybieranie i rozkład podatku, opatrzenie potrzeb fizykalnych Cantonu, i sum na tego, policya miejscowa, sprawiedliwość, administracya dóbr gromadnych, dziesięciny, służba Boska, fundusze edukacyjne.

4. *Organizacya centralna.* Władza centralna należy do Seymu i Senatu. Sejm składa się z 52. osób; Canton Berné 6. przysię; Zurich 5, Vaud 7, S. Gall 4. etc. Raz obrani 5. lat zostają na urzędzie; od swoich płatni Cantonów. Sejm zaczyna się 1. Marca; Senat może go zwołać w niezwyczajnym czasie; gdy widzi potrzebę. Prezydent na Sejmie Landamman, który jest tego roku bezczynnym. Deputowanych 4. z rady Stanu może się znajdować na obradach. Sejm wybiera Senatorów; przegląda rachunki skarbowe; rozstrząsa skargi przeciw Senatorom zażalenie; przyjmuje lub odrzuca prawa od Senatu podane; gdy jeszcze nie są pochwalone przez dwie trzecie części wszystkich Cantonów. Sejm prawo ma iedynie wypowiedziania wojny, zawierania pokoju i przemyślenia; przepisywanie liczbę wojska regularnego; Senat składa się z 30. osób; każdy Canton iednego koniecznie Senatorsa mieć powinien; żaden więcej nad 3. mieć nie może. Senat robi do praw projektu, i oddaje Cantonom do przyjęcia. Do niego należy najwyższa administracya i policya powszechna. Obiera w gronie swoim 2. Landammanów, 2. Stadhalterów 7. członków rady mniejszej; do tego Collegium 11. mężów należy straż i wykonanie prawa. Landammanowie z Stadhalterami utrzymują negocyacye i związki z mocarstwami postronnemi. Wysoy RPtey urzędnicy śledzić mają rady mniejszej. Senat może zawiesić obrady swoje na 3. miesiące; w tenczas obowiązki tego pełni rada mniejsza.

5. *Organizacya Cantonowa.* Każdy Canton ma rząd szczególny; pierwsze urzędy rozstrząsaia projekta do praw od Senatu przysłane. Rząd centralny swoje rozkazy przesyłać prosto powinien do wybranej osoby z pierwszych urzędników.

6. *Sprawiedliwość.* Urządzenie sądów Cantonom zostawione, władza sądowicza od rządowej zawsze ma być oddzielną; zasiadający w sądzie sędzią być razem nie może, i przeciwnie. W iednym Cantonie nad dwa sądy być iż nie powinno. Sąd najwyższy składać się ma z 11. osób; ten sędzić będzie wielkie przestępstwa; i rozstrząsać sprawy przez apellacyą do niego przychodzące z niższych trybunałów.

7. *Czego trzeba chcąc być obywatel na urzędy.* Być trzeba obywatelem Szwajcarskim, mieć lat 20, i własność jaką..

Po ogłoszeniu tej Konstytucyi zaczęto ją rozdawać ludowi; co kosztuje to pismo, spytał się jeden obywatel przedającego: 3. grosze, odpowie: „Dajymy chętnie cały mój majątek; gdyby tylko ta Konstytucya już ostatnią była;”. O jak wielu Francuzów, Włochów, i Batawów mogliby toż samo powiedzieć. — Z kraju Valais od 84. gromad znajduia się tu deputowani, prosić o ratunek, ażeby od ciała RPtey oderwanymi nie byli. Wychwala ich gorliwość obywatelską każdy Szwajcar; żadney rady dać i pomocy nie może. Ktoś powiedział, że Lecourbétu bawiać zganili głośno postępki gwałtowne Generała Thurreau; uwierzyliśmy zaraz pogłosce; nie zważając, że Wódz nie mógłby zapewne czynić tak wiele, gdyby wyższych nie miał rozkazów; wyżsi i zasłużeńsi Oyczyźnie, niż jest Thurreau, Wodzowie słuchają jednak zwierzchności.

— Trudno zgadnąć przyczynę, dla której list Konsula do Landammanna Reding przed wyjazdem do Lyonu pisany, czytano na paradzie w każdym regimentom Francuzkim; pamiętamy dobrze, jak w tém piśmie Buonaparte przypomniał, iż Helwetowie jeden początek mają z Galami. —

z Mediolanu 1. Marca.

Marescalchi poseł RPtey Włoskiej w Paryżu od Ministra Talleyrand list odebrał, w którym go prosi, żeby odział na publicznych audyencyach prezentował się pierwizemu Konsulowi w mundurze Ministrów Francuzkich, i pośród nich stawał; nie zaś między posłami zagranicznych Mocarstw; ponieważ związek jego z pierwizym Konsulem odmienny się po Lyonskiej Consulcie, tak że dziś nie jest posłem obcym, lecz Ministrem zagranicznych interesów swóiego narodu. — Wice Prezydent Melzi naznaczył do zarządzenia skarbu publicznego Ob. Veneti, Prina, Forini. Jest pogłoska, iż 200. wybraney młodzie z najzamożniejszych domów poydzie do Paryża, na uformowanie gwardyi Włoskiej Prezydentowi swojemu. W stolicy naszej zupełna spokojność; lud uwolniony od wszelkiej troski względem losu przyszłego RPtey; ciesz się i weleb; teatry codziennie są napelnione; bogatsi balet dają.

Na skutek Ukazu Litt. Wileńskiego Gubernskiego Rządu w dniu 12. presentis za Nro 2842. wyszłego Magistrat Wileński zawiadamia powszechność, iż w dniach 1. 20. 2. 25 i 3. 31. idącego Mca Marca odbywać się będzie publiczna sprzedaż Domu niedokąconego na Pohulance sytuowanego przez JP. Zasiadateła niższego Ziemskiego Wileyskiego Sądu Stokwisza na satysfakcyę Kredytorow oddanego, ktoby zatym życzył nabyć takowy Dóm, ma się iawić w oznaczonych terminach po południu in fundo onego, gdzie urząd licytacyą odbywać będzie.

Za pozwoleniem Cenzury Wileń: prenumeruje się w Grodnie Dzieło: *Nauka początkowa reguł proporcji rysunkow*, które poczynającym, i doskonalącym się w tej sztuce, objaśnia to wszystko, w języku Polskim, co w obcych, najsławniejsze tego rodzaju zawierają w sobie piśma, treść onego taka: *wyobrażenia potrzebne i przygotowania do Rysunku, praktyki i pomocy powszechnie zalecone, wyrażenia proporcji w rysowaniu składu ciała ludzkiego, oraz przepisy w wydaniu akcyow onego szczególnych, sposoby cieniowania, przenoszenia, kupiowania wzorow, po tretow i naśladowania obiekto*, które przyrodzenie obficie oczom przedstawia; *sposoby toz robienia i użycia lakierow do oszalenia kopersztychom papierowych służących, z dodatkami uwag i postrzeżeń szczególnych i t. d. z tablicami iasno sztychowanemi 19. Amatorowie dzieł; tego rodzaju prenumerujący, mieć będą w następnym Maju gotowe. Cena E. zemplarza na wybornym papierze złt. Pol. 8.*

Autor Dzieła tego X. Gandyzau Eymont Dominikan, Profesor rysunkow w Szkołach Powiatowych Grodzieńskich, przyjmie prenumeratę w Grodnie i wyda bilety. — w Wilnie X. Bortkiewicz Regens Teol. Profes. w Klasztorze

S. Ducha Zak. Kazni. w Nowogródku X. Sokulski Prefekt Szkół. — w Minsku, Kownie, Rosieniach, Słonimie, Nieswizu, Brześciu Litt. Połocku, Zabiałach, Uszaczu, w Klasztorze XX. Dominikanow. — w Krożach i Telszach u IX. Prefekta Szkół.

Znajduje się do przedania bafztarda nowa mało używana, lakieru verd-de-dragon za przyzwolitą cenę; ktoby chciał nabyć, niech się uda do domu JP. Mullerowey na Łukifzkach.

WJP. Antoni Woytulewicz nauk wyzwolonych i Filozofii Doktor, w Szkołach było. Wydziałowych Nowogr. publiczny Fizyki Experim. Proffessor: zatrudniający się dotąd około dawańia z pożytkiem lekcyow języka Francuzkiego i Łacińskiego, oraz nauk Moralnych, Fizycznych i Matematycznych; a chcący bydyć zawsze użytecznym przez udzielanie prawdziwego oświecenia młodzie krajowey, ma honor zalecić siebie troskliwej Obywatelow chęci o dobrą swych Synow edukacyą. Zyczący więc sobie mieć takiego nauczyciela, udać się mają do Nowogródka do WJP. Zarskiej dla umówienia się ostatecznego.

Urząd do sprzedaży Domu murowanego z Ogrodem pod Nrem 344. na ulicy Zmudzkiej sytuowanego, do Sukcesorow zmarłego Szydłowskiego Gancarza należnego, przez rezolucyą Magistratu w dniu 8. Mca Marca Ru idącego nastąpi; naznaczony zawiadamia Powszechność, iż w dniach 27. Marca 1. i 9. Aprila publiczna sprzedaż tego odbywać się będzie Domu. Ktoby zatym życzył nabyć Dom takowy, w oznaczonych terminach po południu o godzinie 2. ad fundum onego przybyć zechce 1802. Marca 13. dnia.

Ludwik Hrabia Tyszkiewicz Aktualny Tajny Sowietnik Kawaler wielu Orderow, Stanisław Wollowicz Podkomorzy Pttu Rzeczyckiego i Kawaler, Antoni Prozor Woiewodzie Witpejski Opiekunowie i Kuratorowie Ludwika Czartoszewskiego Szambellana byłego Dworu Polskiego, mając powierzoną sobie troskliwość o majątek i przyzwoite opatrzenie wspomnionego Szambellana Czartoszewskiego w chorobie pomieszania zmysłow teraz zostającego, obligują wszystkich iakiekolwiek z onym interesem mających ażeby iedni od summ należące procenta lub kapitały w terminach zbliżających się wnosili, inni majątek od niego trzymający arędę opłacali, a przez wzgląd na niedostatek funduszu i potrzeby w jakiej zostaje chory, Opiekunow i Kuratorow na niepotrzebny expens procederu i inekwitacyow nie narażając, przyzwolitą we wszystkim z onemi się znosząc czynili satysfakcyą. Datt w Wilnie Roku 1802. Marca 14.

W następującym Kwietniu zaczyna się prenumerata Gazety Kuryer Litewski, dla odbierających pocztą półroczna, na miejscu kwartalna; wychodzić będzie iak dotąd regularnie w Sobotę i Srzodę po godzinie 3. z południa. Można też jeszcze prenumerować wszystkie gazety zagraniczne na pozostałe trzy roku terażniejszego kwartaly według dawniejszego doiesienia.